

[Lannung]

tragiske „Hans Hedtoft“-katastrofe gik positivt ind for vinterbesejling af Grønland og fastslog, at den var nødvendig. Her var det ærede medlem hr. Henry Christensens referat urigtigt. Der var ingen sondring her mellem vintersejlad i almindelighed og vintersejlad uden passagerer. Der er derfor ikke sagligt eller reelt set sket nogen vildledning, endsiige en strafbar vildledning, hverken af Augo Lynges eller af folketinget med hensyn til vintersejlad.

Det punkt, i anledning af hvilket der kan rettes bebrejdelse mod hr. Kjærboel, er, at han i sit svar her — og det må huskes: kun som et led i en i øvrigt rigtig argumentation — til støtte for sit synspunkt påberåbte sig erklæringen fra den grønlandske handels kaptajner og omtalte erklæringen som den autoritative erklæring, vel at mærke uden samtidig at give oplysning om sit kendskab til de vanskeligheder, der havde været forbundet med dens fremskaffelse, og derved fik givet den større vægt end berettiget. Der er blevet lagt for meget eftertryk på erklæringen, og selv om det formentlig i realiteten ingen selvstændig betydning har i pågældende sag, fordi der var så mange andre stærke grunde, der talte for vinterbesejling, så må vi anse det for forkert i forhold til folketinget, hvad der her er sket. Det er det — og hverken mere eller mindre — vi udtaler os om i dagsordensforslaget. Det er og bliver efter min opfattelse helt naturligt, at folketinget siger sin mening herom, samtidig med at man i overensstemmelse med dommerudvalget og den højeste anklagemyndighed erklærer sig enig i, at her ikke foreligger noget strafbart forhold, som kan begrunde rigsretssag, hvorfor vi må afvise den.

Alt i alt må jeg anbefale udvalgsflertallets indstilling og forslag til dagsorden som den saglige og rette og den for folketinget bedste og værdigste løsning i denne sag.

Niels Andersen: Når man tænker tilbage til den tid, da Augo Lynges spørgsmål blev drøftet, må man erindre, at det var klart for offentligheden, at der var divergerende opfattelser hos Grønlandskaptajnerne om forsvareligheden af at opretholde vintersejladsen med passagerer. Det fremgik jo tydeligt og klart af kaptajn Møllers udtalelse i Politiken den 4. marts 1957; den blev ci-

teret og omtalt i adskillige blade landet over; der var altså ikke nogen tvivl om, at der var disse divergerende opfattelser.

Derfor forekommer det mig, at såfremt man ikke havde været tilfreds med det svar, som daværende Grønlandsminister Kjærboel fremførte på Augo Lynges spørgsmål, burde man dengang have rejst krav om rigsretstiltale eller truffet andre forholdsregler. Da havde tiden dertil været inde. Det forekommer mig at være en forkert tankegang, når man nu søger at rejse en rigsretssag på baggrund af den tragedie, der fandt sted den 30. januar 1959; sådan ligger det jo reelt. Man ville ikke have kunnet rejse krav om rigsretstiltale, hvis ikke den tragedie var indtruffet, og på denne baggrund skal man se det krav, der her er rejst. Det er min opfattelse, at når man rejser dette krav fra oppositionens side, er det kun udtryk for politisk fattigdom for disse to partiers vedkommende.

Man kan med nogen føje spørge: hvor var forslagsstillerne henne i 1957? Hvorfor rejste de ikke kravet dengang? Hvorfor kommer de først med det nu? Jeg kan godt svare på det: fordi der dengang ikke var nogen baggrund for at rejse kravet.

Folketinget står nu over for at skulle tage stilling til det forslag, der foreligger fra venstres og de konservatives side, om der skal rejses rigsretsanklage imod Kjærboel. Regeringen har gjort, hvad det er muligt, for at få bragt fuldstændig klarhed over de problemer, der knytter sig til kaptajnerklæringernes afgivelse. Der er af regeringen nedsat et dommerudvalg af højt kvalificerede dommere, som grundigt har gennemgået arbejdsstoffet og konkluderet i, at der ikke er grundlag for nogen rigsretstiltale. Spørgsmålet er undersøgt af justitsministeriet, og disse juridiske eksperter er kommet til nøjagtig den samme konklusion som statsadvokaten og rigsadvokaten: at der ikke kan gennemføres en rigsretssag, der fører til nogen domfældelse.

Dér forekommer det mig, at vi kommer til noget meget centralt, idet folketinget i dette tilfælde optræder som anklagemyndighed, og det er i henhold til retsplejelovens § 711 påtalemyndighedens opgave ikke blot at sørge for, at en person, som har begået en strafbar handling, bliver draget til ansvar, men også at sørge for, at påtale ikke